

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. ректора, перший проректор  
Національного технічного університету  
«Дніпровська політехніка»



\_\_\_\_\_ Артем ПАВЛІЧЕНКО

»                      2026 р.

### ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження Онищенка Владислава Вячеславовича на тему: «Нормативно-правове регулювання здійснення контролю за обробкою персональних даних», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право**

Фаховий семінар проведений на засіданні кафедри цивільного, господарського та екологічного права та кафедри публічного права НТУ «Дніпровська політехніка» від «07» липня 2026 року, протокол №8

0

#### **Порядок денний:**

Обговорення дисертаційного дослідження аспіранта кафедри цивільного, господарського та екологічного права Онищенка Владислава Вячеславовича на тему: «Нормативно-правове регулювання здійснення контролю за обробкою персональних даних», поданого на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

Науковий керівник – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права М.М. Потіп.

Дисертація виконувалась на кафедрі цивільного, господарського та екологічного права. Тема дисертації затверджена Вченою радою Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (протокол № 11 від «29» листопада 2022 р.).

**Присутні:** Головуючий на засіданні – директор Навчально-наукового інституту гуманітарних і соціальних наук, кандидат юридичних наук, доцент Грищак С.В., гарант освітньо-наукової програми «Право» третього рівня вищої освіти, доктор юридичних наук, професор Легеза Ю.О., завідувач кафедри публічного права, кандидат юридичних наук, доцент Школа С.М., , завідувач кафедри цивільного, господарського та екологічного права, доктор юридичних наук, професор Пушкіна О.В., професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права, доктор юридичних наук, професор Блінова Г.О., професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права, доктор юридичних наук, професор Потіп М.М., професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права, доктор юридичних наук, доцент Тюрю Ю.І., професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права, доктор юридичних наук, професор Чабаненко М.М., секретар засідання - доцент кафедри публічного права, кандидат юридичних наук, доцент Кравець М.О.

Присутні на засіданні всього 9 осіб, із них 6 докторів юридичних наук і 3 кандидати юридичних наук. За профілем поданої на розгляд дисертації 6 докторів юридичних наук і 3 кандидати юридичних наук.

СЛУХАЛИ:

1. Повідомлення голови семінару – директор Навчально-наукового інституту гуманітарних і соціальних наук, кандидат юридичних наук, доцент Грищак С.В. за матеріалами дисертаційної роботи Онищенка Владислава Вячеславовича на тему: «Нормативно-правове регулювання здійснення контролю за обробкою персональних даних», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Тему дисертаційної роботи «Нормативно-правове регулювання здійснення контролю за обробкою персональних даних» затверджено на засіданні Вченої ради Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (протокол № 11 від 29 листопада 2022 р.).

Науковим керівником затверджено д.ю.н., проф. професор М.М. Потіпа.

2. Доповідь аспіранта Онищенка Владислава Вячеславовича, де було представлено основні положення дисертації «Нормативно-правове регулювання здійснення контролю за обробкою персональних даних», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

3. Запитання до здобувача. Запитання по матеріалам дисертації ставили: д.ю.н., проф. О.В. Пушкіна; д.ю.н., проф. М.М. Потіп; д.ю.н., проф. Г.О. Блінова; д.ю.н., доцент Ю.І. Тюрят; д.ю.н., проф. М.М. Чабаненко; к.ю.н., доцент С.М. Школа; к.ю.н., доц. М.О. Кравець. Запитання торкалися актуальності досліджень, ступеню обґрунтованості висновків, наукової новизни та практичного використання результатів досліджень тощо.

На всі запитання здобувач надав повні та обґрунтовані відповіді.

4. Виступи за обговореною роботою. В обговоренні дисертації взяли участь: М.М. Чабаненко д.ю.н., проф., науковий керівник, Легеза Ю.О., д.ю.н., проф., гарант освітньої програми освітньо-наукової програми «Право»; Пушкіна О.В., д.ю.н., професор., експерт; Блінова Г.О., д.ю.н., професор, експерт; Потіп М.М., д.ю.н., професор, експерт; Тюрят Ю.І., д.ю.н., доцент.

Під час обговорення виступаючі відзначали, що актуальність теми дослідження не викликає сумнівів, робота виконана на належному науковому рівні, є самостійним завершеним дослідженням, що містить нові науково обґрунтовані результати, які вирішують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 08 «Право», отримані наукові результати достатньою мірою опубліковані та пройшли апробацію на науково-комунікативних заходах. Усі виступаючі висловили єдину пропозицію, що дослідження Онищенка Владислава Вячеславовича на тему: «Нормативно-правове регулювання здійснення контролю за обробкою персональних даних» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (зі змінами), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 р., та згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 502 від 19 травня 2023 р.), і може бути рекомендованим до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

УХВАЛИЛИ:

**1. Обґрунтованість теми.** Становлення інституту захисту персональних даних в Україні є невід'ємно пов'язаним із розвитком конституційних прав і свобод людини і громадянина, передусім права на повагу до приватного життя. У цьому контексті правове

регулювання обробки персональних даних є ключовим елементом гарантування особистої автономії особи.

Сучасний етап розвитку правової системи України характеризується посиленням уваги до забезпечення фундаментальних прав і свобод людини, серед яких ключове місце посідає право на повагу до приватного життя. В умовах цифровізації суспільства та активного обігу інформації питання захисту персональних даних набуває особливої актуальності, трансформуючись із суто технічної категорії у фундаментальний правовий інститут.

Європейський вектор розвитку України зумовлює необхідність гармонізації національного законодавства із міжнародними стандартами, що актуалізує потребу наукового осмислення ефективності існуючих механізмів захисту персональних даних. Особливої ваги це питання набуває в умовах воєнного стану, коли зростають ризики кібератак, несанкціонованого поширення інформації та неправомірного використання персональних даних, а також в умовах стрімкого поширення технологій штучного інтелекту, масштабного профілювання і автоматизованого прийняття рішень, які створюють нові ризики для прав особи, що не охоплюються в повному обсязі чинною моделлю нагляду.

Попри формальне наближення законодавства України до стандартів GDPR, статистика за 2022–2024 роки засвідчує парадоксальну тенденцію: кількість звернень громадян щодо порушень захисту персональних даних зросла на 67 відсотків, тоді як кількість протоколів про адміністративні правопорушення за статтею 188-39 Кодексу України про адміністративні правопорушення скоротилася більш ніж на 77 відсотків. Ця диспропорція відображає структурну неспроможність чинної моделі контролю реагувати на порушення в умовах цифровізації, що зумовлено концептуальною помилкою в основі системи: контроль за обробкою персональних даних побудований за логікою класичного адміністративного нагляду, тоді як природа інформаційних відносин вимагає ризик-орієнтованої моделі.

**Стан наукової розробки теми.** Окремі аспекти правового регулювання обробки персональних даних, діяльності наглядових органів та інформаційної приватності досліджувалися у працях вітчизняних і зарубіжних учених: О. Г. Рогової, О. А. Баранова, В. М. Брижка, Ю. Є. Максименка, В. М. Фурашева, С. О. Дорогих, Ю. В. Деркаченка, Б. Д. Леонова, Д. В. Швеця, А. О. Гачкевич, Н. А. Загребельної, І. М. Берназюка та інших, а в міжнародній доктрині – у працях Н. Hijmans, G. González Fuster, L. Bygrave, A. Rouvroy, Y. Pouillet, A. Savoukian. Водночас жодна з наявних концепцій не була застосована до комплексного аналізу української моделі контролю, а наукова розробленість проблематики залишається фрагментарною: поза межами системного аналізу залишаються причинно-наслідкові зв'язки неефективності контролю, операційний зміст практики Суду Справедливості Європейського Союзу та виклики технологій штучного інтелекту для моделі нагляду, що обґрунтовує доцільність проведення даного дисертаційного дослідження.

**2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.** Виконання дисертації корелюється із напрямками зобов'язань України, передбаченими переговорною рамкою Європейського Союзу, схваленою рішенням Ради Європейського Союзу від 21 червня 2024 року, за кластером 1 «Основи процесу вступу до ЄС», та виконано відповідно до Дорожньої карти з питань верховенства права, Дорожньої карти з питань реформи державного управління, Дорожньої карти з питань функціонування демократичних інституцій, схвалених розпорядженнями від 14 травня 2025 року № 475-р, а також планів і пріоритетних напрямів наукових досліджень у галузі права.



Робота узгоджується з Перспективними напрямками дисертаційних досліджень за спеціальністю 081 «Право» і виконана в межах наукової теми кафедри цивільного, господарського та екологічного права Навчально-наукового інституту гуманітарних та соціальних наук Національного технічного університету «Дніпровська політехніка». Тему дисертації затверджено Вченою радою Навчально-наукового інституту гуманітарних та соціальних наук Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (протокол № 11 від 29 листопада 2022 р.).

**3. Наукова новизна одержаних результатів** полягає у тому, що дисертація є одним із перших комплексних наукових досліджень адміністративно-правового механізму контролю за обробкою персональних даних в Україні. У результаті дослідження сформульовано низку нових наукових положень, зокрема:

*уперше:*

— запропоновано авторське визначення системи контролю за обробкою персональних даних як сукупності взаємопов'язаних і взаємодоповнювальних рівнів контролюючого впливу – загального регулятора, секторальних державних регуляторів, органів професійного самоврядування, етичних органів саморегулювання та внутрішнього самоконтролю володільця, – що утворюють п'ятирівневу типологію суб'єктів, побудовану за критерієм природи суб'єкта та юридичної сили його рішень;

— обґрунтовано концепцію сферозалежного (секторального) контролю за обробкою персональних даних, відповідно до якої конфігурація контролю – коло суб'єктів, обсяг повноважень і застосовні форми – визначається сферою суспільних відносин, у межах якої здійснюється обробка;

— доведено концептуальну некоректність кваліфікації судів як «суб'єктів контролю» за законодавством про захист персональних даних та запропоновано вживати щодо судів термін «суб'єкт судового захисту прав у сфері обробки персональних даних», що усуває концептуальну колізію між функціями контролю і правосуддя;

— виявлено нормативну неузгодженість між законодавчою категорією «спеціальних персональних даних» (стаття 7 Закону України «Про захист персональних даних») та підзаконною категорією «даних, що становлять підвищений ризик», а також обґрунтовано існування самотійної прогалини правового регулювання щодо статусу інформації про померлу особу;

*удосконалено:*

— підходи до класифікації контролю за обробкою персональних даних шляхом розмежування трьох самотійних класифікаційних площин – виду контролю, форми контролю та сфери суспільних відносин;

— систему підстав обробки персональних даних шляхом їх структурування у дві групи залежно від правової природи – підстави, що ґрунтуються на волевиявленні суб'єкта персональних даних, і підстави, що виникають із закону або об'єктивних обставин;

— розуміння повноважень Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у сфері захисту персональних даних шляхом їх класифікації за функціональним призначенням;

*дістали подальшого розвитку:*

— наукове обґрунтування пропозицій щодо вдосконалення законодавства України про захист персональних даних у формі конкретних модельних норм змін до Закону України «Про захист персональних даних» та Кодексу України про адміністративні правопорушення, що є безпосереднім нормативним продуктом дисертаційного дослідження;

— методологія здійснення нагляду за обробкою персональних даних шляхом обґрунтування необхідності переходу від перевірки окремих операцій обробки до

системного аудиту архітектури систем штучного інтелекту та розвитку технічної спроможності наглядового органу для незалежного тестування алгоритмічних систем.

#### **4. Наукове та практичне значення результатів дисертації.**

Наукове значення роботи полягає в тому, що вона є одним із перших досліджень у вітчизняній правовій науці, яке формує цілісну теоретико-методологічну концепцію контролю за обробкою персональних даних як особливого виду публічного контролю, поєднуючи доктринальний, порівняльно-правовий та емпіричний рівні аналізу.

#### **5. Використання результатів дослідження.**

**Практичне значення одержаних результатів** полягає в тому, що висновки та пропозиції, які містяться в роботі, можуть бути використані в:

- науково-дослідній діяльності – пропозиції та висновки щодо удосконалення правового регулювання адміністративно-правового механізму контролю за обробкою персональних даних, зокрема в частині трансформації методології нагляду в умовах поширення технологій штучного інтелекту, можуть бути основою для подальших наукових досліджень;
- правозастосовчій діяльності – для вдосконалення інституту контролю за обробкою персональних даних в Україні, підвищення ефективності контролю за дотриманням законодавства про захист персональних даних;
- правотворчій діяльності – для вдосконалення Закону України «Про захист персональних даних» і Кодексу України про адміністративні правопорушення на основі розроблених у дисертації модельних норм, а також для підготовки законопроекту про внесення змін до Закону України «Про медіа» та Закону України «Про охорону дитинства» та інших нормативно-правових актів;
- навчальному процесі – під час викладання студентам закладів вищої освіти дисциплін «Актуальні проблеми адміністративного права та процесу», «Адміністративний процес», «Адміністративне право», «Конституційне право» під час підготовки підрозділів навчальних посібників та підручників із відповідного навчального курсу, а також наукових статей і тез доповідей.

**6. Особистий внесок здобувача.** Дисертація є самостійно виконаною науковою працею, в якій викладено авторський підхід до питань контролю за обробкою персональних даних. Використання наукових здобутків інших авторів супроводжується посиланнями на відповідні джерела. Наукова праця, опублікована у співавторстві з М.М. Потіпом (Потіп М. М., Онищенко В. В. Обробка персональних даних в умовах воєнного стану. «Молодь: наука та інновації» : матеріали XII Міжнародної науково-технічної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених, Дніпро, 13–15 листопада 2024 року. Дніпро : НТУ «ДП», 2024. Том 3. С. 171–172), відображає результат спільного дослідження, при цьому особисто здобувачем здійснено аналіз правових підстав обробки та обсягу персональних даних в умовах воєнного стану за статтею 11 Закону України «Про захист персональних даних» та оцінку положень проєкту закону № 8153.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі цивільного, господарського та екологічного права НТУ «Дніпровська політехніка», науковий керівник д.ю.н., професор, професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права М.М. Потіп.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на запозичення, експерти дійшли висновку, що дисертаційна робота В.В. Онищенка є результатом самостійних досліджень здобувачки і не містить елементів академічного плагіату та некоректних запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

**7. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача.**

За результатами виконання дисертаційного дослідження опубліковано 5 наукових праць, із них: 3 статті у наукових фахових виданнях України, 2 тез доповідей у матеріалах науково-практичних конференцій.

***Основні наукові результати дисертації опубліковані в наступних працях.***

*Публікації у наукових фахових виданнях України*

1. Онищенко В.В. Право дитини на приватність у діяльності медіа: співвідношення свободи вираження поглядів та принципу забезпечення якнайкращих інтересів дитини. Правові новели. 2025. Випуск № 27. С. 401-411
2. Онищенко В.В. Контроль за обробкою персональних даних та адміністративна відповідальність за порушення законодавства про захист персональних даних в умовах війни. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. №12. С. 524-527
3. Онищенко В.В. Проблемні аспекти інформаційного законодавства України: поширення інформації про померлого. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. №6. С. 674-677

**Які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:**

4. Потіп М. М., Онищенко В. В. Обробка персональних даних в умовах воєнного стану. Молодь: наука та інновації : матеріали XII Міжнародної науково-технічної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених. Дніпро : НТУ «Дніпровська політехніка», 2024. С. 171–172.
5. Онищенко В.В. Current Challenges in the Development of Law and Public Management and Administration (March 4–5, 2026. Riga, the Republic of Latvia) : International scientific conference. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2026. С. 276-280

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота Онищенка Владислава Вячеславовича на тему: «Нормативно-правове регулювання здійснення контролю за обробкою персональних даних», є самостійним, завершеним науковим дослідженням, за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованості, наукової та практичної цінності здобутих результатів дисертація Онищенка Владислава Вячеславовича відповідає галузі знань 08 «Право» та спеціальності 081 «Право», вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (зі змінами), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 р., та згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 502 від 19 травня 2023 р.), а її автор, Онищенко Владислав Вячеславович, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

**РЕКОМЕНДУВАТИ**

1. Дисертацію на тему: «Нормативно-правове регулювання здійснення контролю за обробкою персональних даних», подану Онищенком Владиславом Вячеславовичем на здобуття ступеня доктора філософії до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

2. Призначити головою разової спеціалізованої вченої ради :

**Блінову Ганну Олександрівну**, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри цивільного, господарського та екологічного права НТУ «Дніпровська політехніка».

3. Призначити офіційними опонентами по захисту дисертації Онищенка Владислава Вячеславовича:

**Марущак Анну Валеріївну**, кандидата юридичних наук, доцента, доцента Чернівецького навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»;

**Крупко Яну Михайлівну**, кандидата юридичних наук, доцента, начальника ад'юнктури (аспірантури) та докторантури Пенітенціарної академії України.

4. Призначити рецензентом по захисту дисертації:

**Пушкіну Олену Вікторівну**, доктора юридичних наук, професора, завідувачу кафедри цивільного, господарського та екологічного права НТУ «Дніпровська політехніка»;

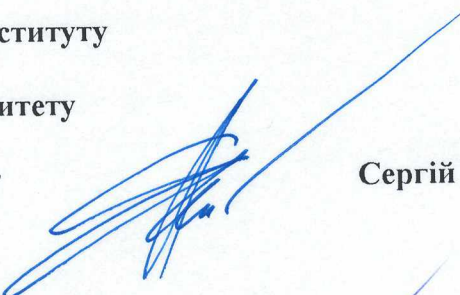
**Тюрю Юлію Іванівну**, доктора юридичних наук, доцента, професора кафедри цивільного, господарського та екологічного права Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Результати голосування щодо рекомендації до захисту дисертації Онищенко Владислава Вячеславовича на тему: «Нормативно-правове регулювання здійснення контролю за обробкою персональних даних» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право» присутніх на засіданні:

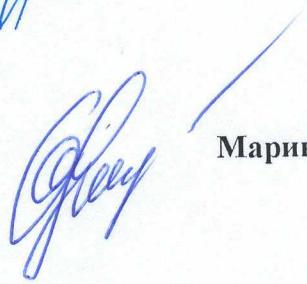
«За» – 9; «Проти» – немає; «Утримались» – немає.

Головуючий на засіданні –  
директор Навчально-наукового інституту  
гуманітарних і соціальних наук  
Національного технічного університету  
«Дніпровська політехніка»,  
кандидат юридичних наук, доцент

Секретар засідання  
доцент кафедри публічного права  
Навчально-наукового інституту  
гуманітарних і соціальних наук  
Національного технічного університету



Сергій ГРИЩАК



Марина КРАВЕЦЬ